

2. AKADĒMISKAIS PERSONĀLS UN ZINĀTNISKIE DARBINIEKI

LU akadēmiskais personāls ir darbinieki, kuri ieņem vēlētos akadēmiskos amatus: profesors, asociētais profesors, docents, vadošais pētnieks, pētnieks, lektors, asistents. Zinātniskie darbinieki ir darbinieki ar augstāko izglītību, kuri veic zinātnisko darbu. To skaitā ietilpst arī zinātnisko iestāžu vadītāji un viņu vietnieki. Augstskolās zinātnisko darbinieku skaitā iekļauj gan tos darbiniekus, kuri ar zinātnisko darbu nodarbojas pilnu darba laiku, gan tos, kuri veic pasniedzēja darbu un tikai daļu no sava darba laika velta zinātniskajam darbam.

Latvijas Universitātē 2000.gadā strādāja 1849 cilvēki, kuri ieņēma vēlētos akadēmiskos amatus. No tiem 670 darbu veica juridiski patstāvīgajos institūtos un 1179 – pārējās LU struktūrvienībās. Pamatdarbā strādāja 1356 cilvēki (LU – 823, JP institūtos – 533) (2.1. tabula.).

2.1. tabula

LU un JPI akadēmiskais personāls 2000.gadā

Akadēmiskie amati	Pamatdarbā		Papilddarbā		Blakusdarbā		KOPĀ
	LU	JPI	LU	JPI	LU	JPI	
Profesori	111	-	4	-	3	-	118
Asociētie profesori	121	-	4	-	22	-	147
Docenti	190	-	9	-	39	-	238
Vadošie pētnieki	34	219	81	-	17	70	421
Pētnieki	26	127	50	-	7	32	242
Lektori	269	-	7	-	60	-	336
Asistenti	72	187	21	-	32	35	347
<i>KOPĀ</i>	823	533	176	-	180	137	1849
<i>KOPĀ</i>	1356		176		317		

2.2. tabula

Personāla struktūra Latvijas Universitātē (bez JPI) (uz 31.12.2000.)

Rādītāja nosaukums	Pavisam	t.sk.sievietes	t.sk.sievietes (%)	Štata vien. vai likmju skaits
Augstskolas personāls kopā (pamatdarbā)	1946	1237	63.6	1844.11
T.sk: Akadēmiskais personāls pamatdarbā	806	440	54.6	747.16
Profesori	94	24	25.5	90
Asociētie profesori	121	69	57.0	116.35
Docenti	190	82	43.2	182.9
Lektori	269	193	71.8	252.29
Asistenti	72	52	72.2	62.78
Vadošie pētnieki un pētnieki	60	20	33.3	42.84
T.sk.: Vispārējais personāls	1140	797	69.9	1096.95
Nodarbināti pamatdarbā uz pilnu slodzi	1692	1094	64.7	1712
Akadēmiskais personāls	685	380	55.5	684
Vispārējais personāls	1007	714	70.9	1028
Nodarbināti pamatdarbā uz nepilnu slodzi	254	143	56.3	132.11
Akadēmiskais personāls	121	60	49.6	63.16

Vispārējais personāls	133	83	62.4	68.95
<i>Akadēmiskais personāls, kuram augstskola ir blakusdarbs</i>	<i>180</i>	<i>81</i>	<i>45.0</i>	<i>104.38</i>
<i>Akadēmiskais personāls, kuram augstskola ir papilddarbs</i>	<i>176</i>	<i>72</i>	<i>40.9</i>	<i>90.72</i>
No akadēmiskā personāla pamatdarbā personas ar zinātnisko grādu	461	196	42.5	429.38
No akadēmiskā personāla, kuriem augstskola ir papilddarbs ar zinātnisko grādu	131	45	34.4	65.75
No akadēmiskā personāla, kuriem augstskola ir blakusdarbs ar zinātnisko grādu	91	32	35.2	47.5
Vispārējais personāls, kuriem augstskola ir blakusdarbs	108	64	59.3	90
Augstskolas personāls kopā	2234	1382	61.9	2038.49
Stundu pasniedzēji pamatdarbā	24	17	70.8	0
Stundu pasniedzēji, kuriem augstskola ir blakusdarbs	157	94	59.9	0
Stundu pasniedzēji, kuriem augstskola ir papilddarbs	73	49	67.1	0

Akadēmisko amatu sadalījums LU fakultātēs un patstāvīgajos institūtos (PI) parādīts 2.3. tabulā, JPI – 2.4. tabulā:

2.3. tabula

LU akadēmiskais personāls pa struktūrvienībām

Struktūrvienība	Akadēmiskais personāls kopā	Asistenti	Lektori	Docenti	Pētnieki	Vadošie pētnieki	Asociētie profesori	Profesori
Bioloģijas fakultāte	48	2	5	9	6	12	6	8
Ekonomikas un vadības fakultāte	165	5	54	44	3	9	34	16
Filoloģijas fakultāte	57	8	16	13	1	5	10	4
Fizikas un matemātikas fakultāte	135	5	24	48	13	20	7	18
Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultāte	90	6	7	19	8	5	7	7
Juridiskā fakultāte	67	7	27	12	8	1	8	4
Ķīmijas fakultāte	32		3	15	1	9		4
Medicīnas fakultāte	48	1	6	6		9	13	13
Moderno valodu fakultāte	129	17	68	15	3	2	19	5
Pedagoģijas un psiholoģijas fakultāte	146	13	75	22	5	7	17	7
Sociālo zinātņu fakultāte	53	3	28	13			9	
Teoloģijas fakultāte	13	1	9				1	2

Vēstures un filozofijas fakultāte	61	2	12	16	6	5	13	7
Astronomijas institūts	23				8	15		
Ģeodēzijas un ģeoinformātikas institūts	16				11	5		
Ģeoloģijas institūts	11				4	7		
Ķīmiskās fizikas institūts	8					8		
Pedagoģijas un psiholoģijas institūts	31		2	6	5	10	3	6
Vides zinātnes un pārvaldības institūts	7		1	1			3	2

2.4. tabula

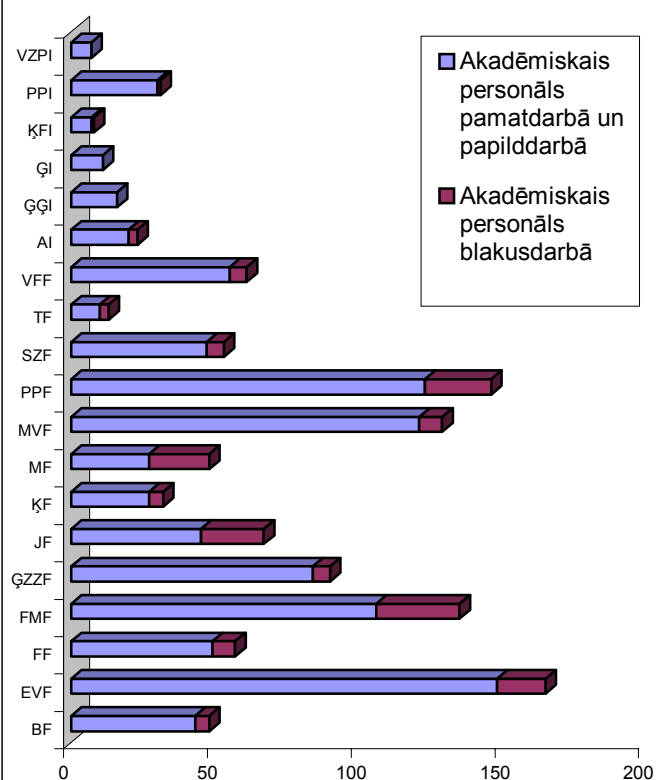
JPI akadēmiskais personāls

Struktūrvienība	Akadēmiskais personāls kopā	Asistenti	Pētnieki	Vadošie pētnieki
BI	61	18	26	17
BPSC	58	27	12	19
CFI	86	15	15	56
EKMI	22	8	4	10
EDI	36	8	10	18
FSI	53	27	3	23
FI	35	10	8	17
HEI	15	8	4	3
LVēstI	47	16	15	16
LVaI	47	22	10	15
LFMI	47	18	10	19
MII	47	12	6	29
MI	18	4	2	12
MVI	28	8	10	10
MPII	8		4	4
MBI	28	14	8	6
PMI	34	7	13	14
KOPĀ	670	222	160	288

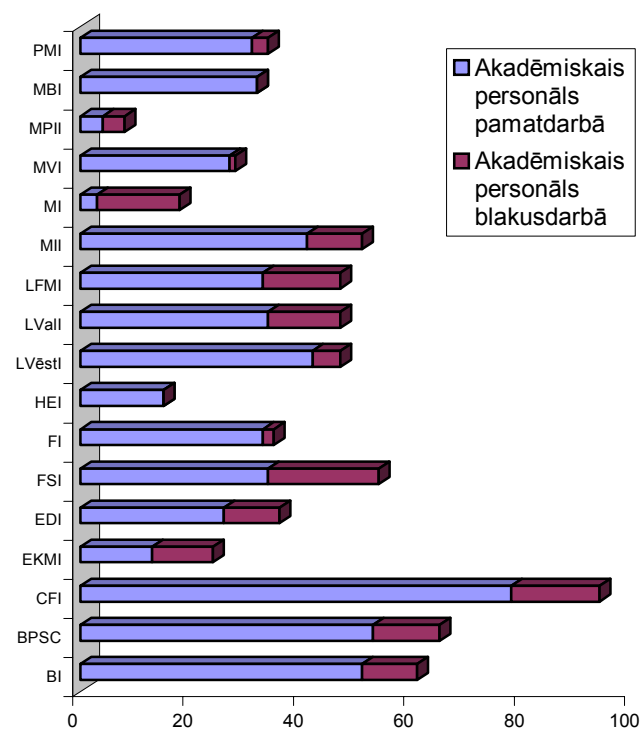
LU fakultātēs un patstāvīgajos institūtos 86 % akadēmiskā personāla strādā pamatdarbā vai papilddarbā, 14 % akadēmiskā personāla šis ir blakusdarbs (2.1. att.). Visvairāk akadēmiskā personāla blakusdarbā ir Juridiskajā, Fizikas un matemātikas un Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātēs (attiecīgi 33 %, 22 % un 16 %).

LU juridiski patstāvīgajos institūtos 79 % akadēmiskā personāla strādā pamatdarbā, 21 % - blakusdarbā (2.2. att.). Vislielākais blakusdarbā strādājošā akadēmiskā personāla īpatsvars ir Matemātikas institūtā (83 %), kā arī Medicīniskās pēcdiploma izglītības institūtā (50 %) un Filozofijas un socioloģijas institūtā (37 %).

2.1. att. LU akadēmiskā personāla struktūra

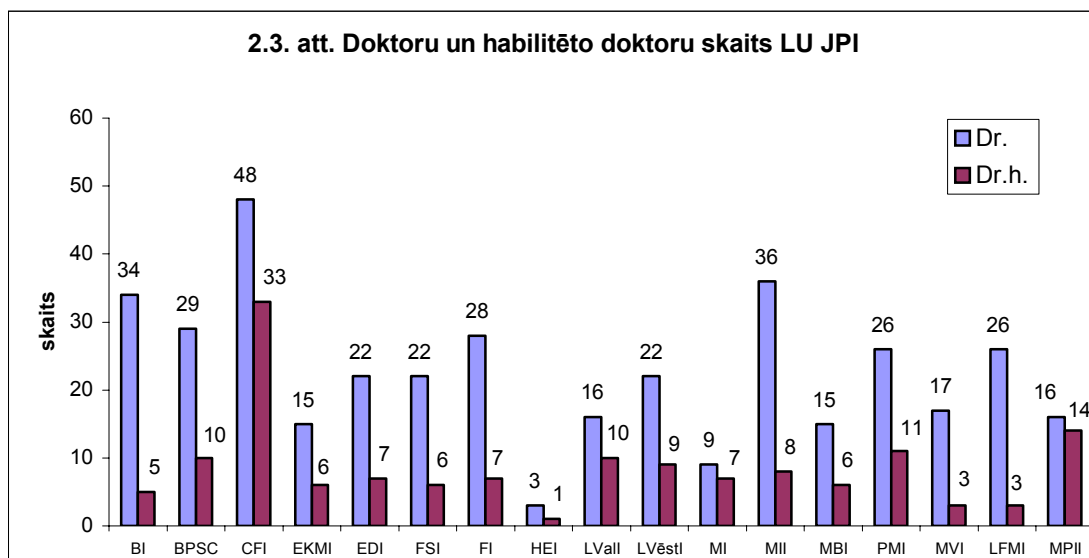

2.2. att. JPI akadēmiskā personāla struktūra

LU strādā 1106 zinātnieki ar habilitētā doktora vai doktora grādu, tas ir, 59,8 % no visa akadēmiskā personāla. LU struktūrvienībās bez juridiski patstāvīgajiem institūtiem strādā 683 zinātnieku ar zinātnisko grādu jeb 57,9 % no kopējā vēlētā akadēmiskā personāla. 106 cilvēki strādā gan juridiski patstāvīgajos institūtos, gan fakultātēs.

Doktoru un habilitēto doktoru skaits un sadalījums pa zinātņu nozarēm LU juridiski patstāvīgajos institūtos parādīts 2.5. tabulā un 2.3. attēlā.

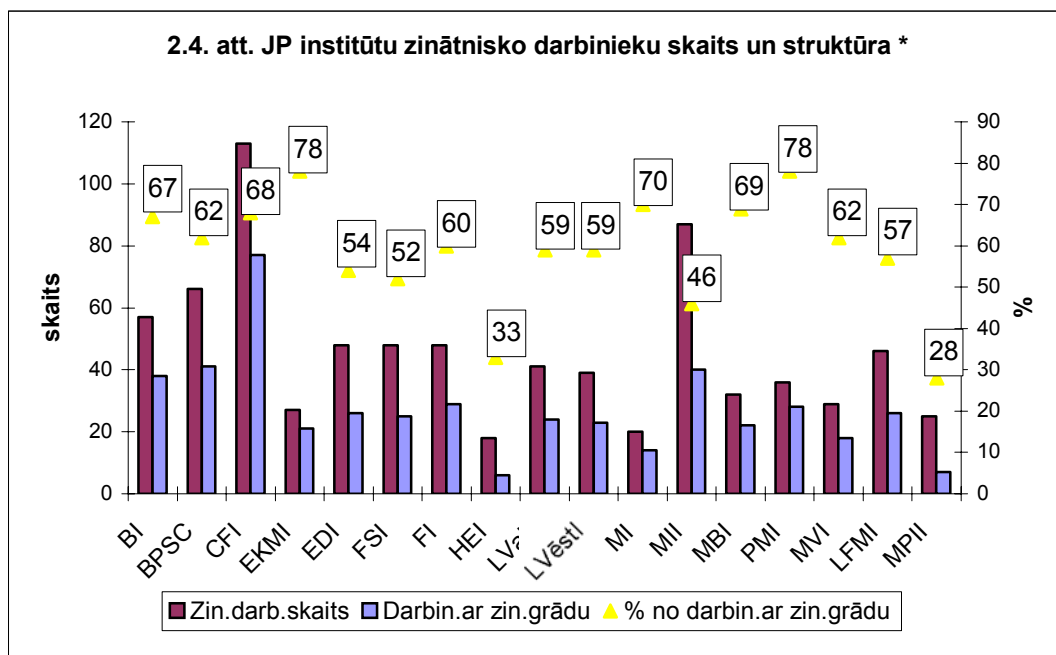
2.5. tabula

Dr., Dr.h. skaits Latvijas Universitātes juridiski patstāvīgajos institūtos uz 2000.g.01.07.

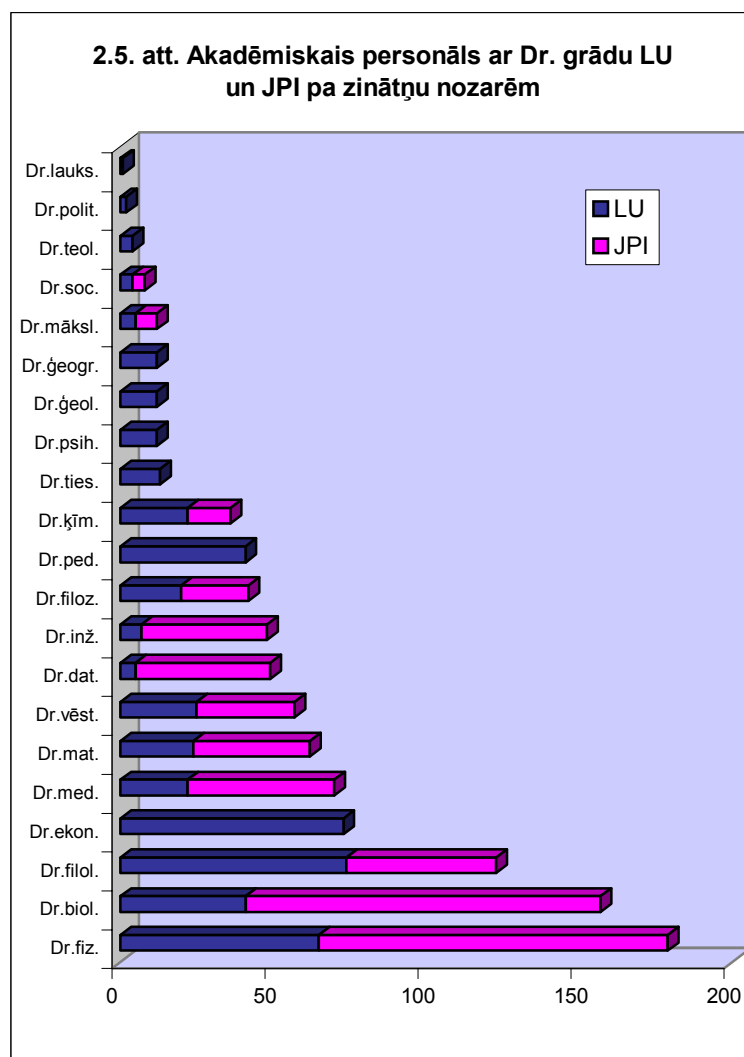
Institūts	Nozare	Dr.un Dr.h. skaits				Strādā LU un JPI	Strādā blakusdarbā
		Skaits nozarē	Dr.,Dr.h. skaits institūtā				
			Kopā	tai skaitā			
				Dr.	Dr.h.		
Bioloģijas inst.	biol.	36	39	34	5	7	6
	inž.	1					
	ķīm.	2					
Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs	biol.	33	39	29	10	9	8
	ķīm.	4					
	med.	2					
Cietvielu fizikas inst.	fiz.	74	81	48	33	9	16
	inž.	2					
	kīm.	5					

Eksperimentālās un klīniskās medicīnas inst.	med.	13	21	15	6	5	8
	filol.	1					
	biol.	7					
Elektronikas un datorzinātņu inst.	dat.	28	29	22	7	3	8
	mat.	1					
Filozofijas un socioloģijas inst.	filoz.	22	28	22	6	9	15
	soc.	4					
	vēst.	2					
Fizikas inst.	fiz.	34	35	28	7	4	3
	inž.	1					
Hidroekoloģijas inst.	biol.	3	4	3	1	0	0
	ķīm.	1					
Latviešu valodas inst.	filol.	25	25	15	10	6	10
Latvijas vēstures inst.	ķīm.	1	31	22	9	3	5
	vēst.	30					
Matemātikas inst.	mat.	16	16	9	7	9	14
Matemātikas un informātikas inst.	dat.	16	44	36	8	14	10
	fiz.	6					
	mat.	21					
	filol.	1					
Mikrobioloģijas un biotehnoloģijas inst.	biol.	20	21	15	6	2	1
	inž.	1					
Polimēru mekānikas inst.	inž.	36	37	26	11	2	3
	ķīm.	1					
A.Kirhenšteina Mikrobioloģijas un virusoloģijas inst.	biol.	17	20	17	3	4	1
	med.	3					
Literatūras, folkloras un mākslas inst.	filol.	22	29	26	3	4	7
	māksl.	7					
Medicīniskās pēcdiploma izglītības inst.	med.	30	30	16	14	10	27
	Kopā	529	529	383	146	106	142

No juridiski patstāvīgajiem institūtiem visvairāk darbinieku ar zinātnisko grādu ir Eksperimentālās un klīniskās medicīnas institūtā un Polimēru mehānikas institūtā (78 %), vismazāk - 28 % - Medicīniskās pēcdiploma izglītības institūtā un Hidroekoloģijas institūtā (33 %) (2.4. attēls).

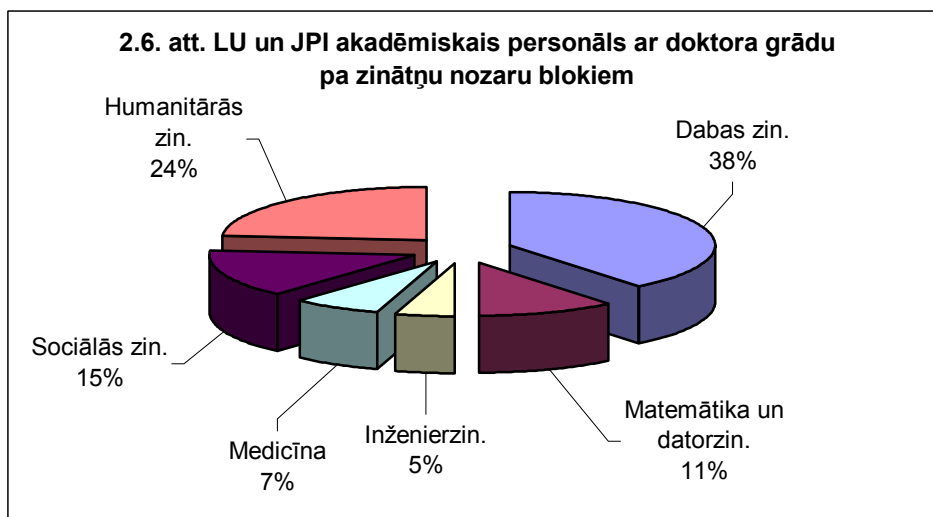
(* Pēc datiem CSP)

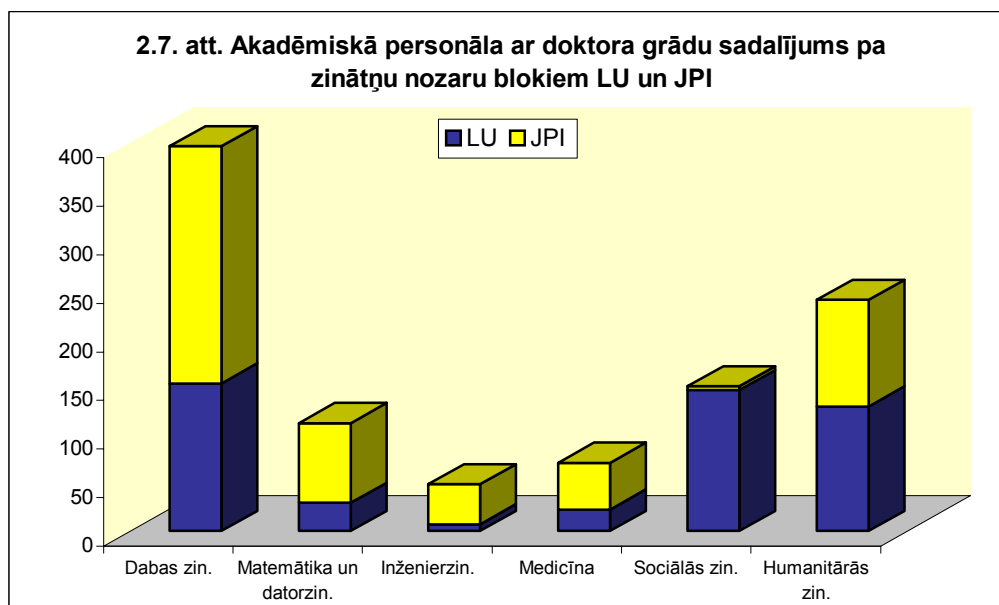
Visvairāk zinātņu doktoru LU un JPI kopumā strādā fizikas, bioloģijas un filoloģijas nozarēs (2.5. attēls). Maz doktoru ir LU salīdzinoši jaunās nozarēs, tādās kā socioloģija, teoloģija, politoloģija.

LU struktūrvienībās visvairāk darbinieku ar zinātnisko grādu ir filoloģijā un ekonomikā, toties JPI visvairāk doktoru ir bioloģijā un fizikā.

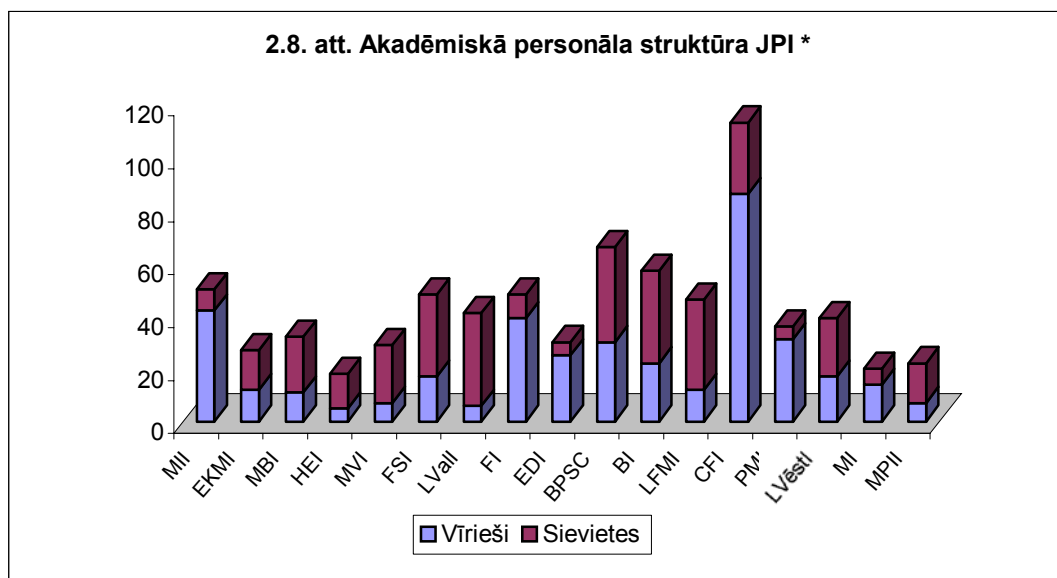
Salīdzinot akadēmiskā personāla ar zinātnisko grādu sadalījumu pa zinātņu nozaru blokiem, visvairāk (38 %) to ir dabas zinātnēs, tālāk seko humanitārās zinātnes (24 %) un sociālās zinātnes (15 %). Ievērojami mazāk zinātņu doktoru un habilitēto doktoru ir medicīnas zinātnēs (7 %) un inženierzinātnēs (5 %) (2.6. att.).

Jāatzīmē, ka inženierzinātnēs, matemātikā un datorzinātnēs, kā arī medicīnā vairums akadēmiskā personāla ar doktora grādu strādā tieši JPI (2.7. att.). Dabaszinātnēs un humanitārajās zinātnēs personāls ar zinātnisko grādu ir līdzīgi pārstāvēts gan LU, gan juridiski patstāvīgajos institūtos. Toties sociālajās zinātnēs lielākā daļa zinātnisko darbinieku ar grādu strādā tieši LU struktūrvienībās.

LU JPI vīriešu – zinātnisko darbinieku ir par 6 % vairāk nekā sievietes. JPI darbinieku sadalījums pēc dzimuma ir sekojošs (2.8. att.): ievērojams vīriešu pārsvars ir institūtos, kur pārstāvētas t.s. “vīrišķīgās” zinātņu nozares – MII, FI, EDI, PMI, CFI, MI. Savukārt lielāks sieviešu īpatsvars ir HEI, MBI, MVI, MPiI (tātad bioloģijā un medicīnā), kā arī FSI, LVaII, LFMI (filozofijā un filoloģijā). Vienlīdzīgs akadēmiskā personāla dzimumu sadalījums vērojams EKMI, BPSC, BI un LVēstl.

(* Pēc datiem CSP)

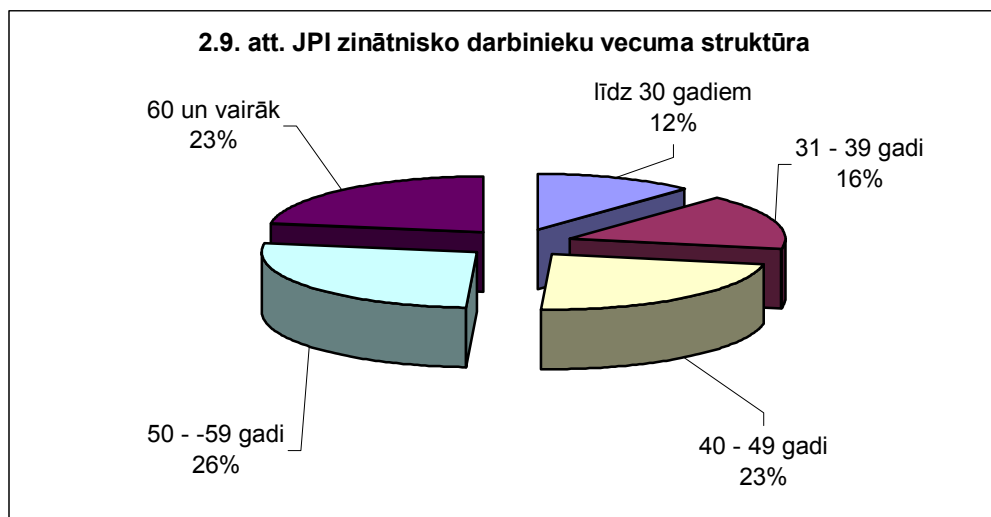
Personāla skaits un vidējais vecums LU struktūrvienībās un JP institūtos redzams 2.6. tabulā un 2.9. un 2.10. attēlā. Pēc procentuālā sadalījuma vairāk nekā puse visa LU akadēmiskā personāla ir vecumā no 40 līdz 60 gadiem. Neliels ir jaunu cilvēku skaits – tikai 6,5 %.

2.6. tabula

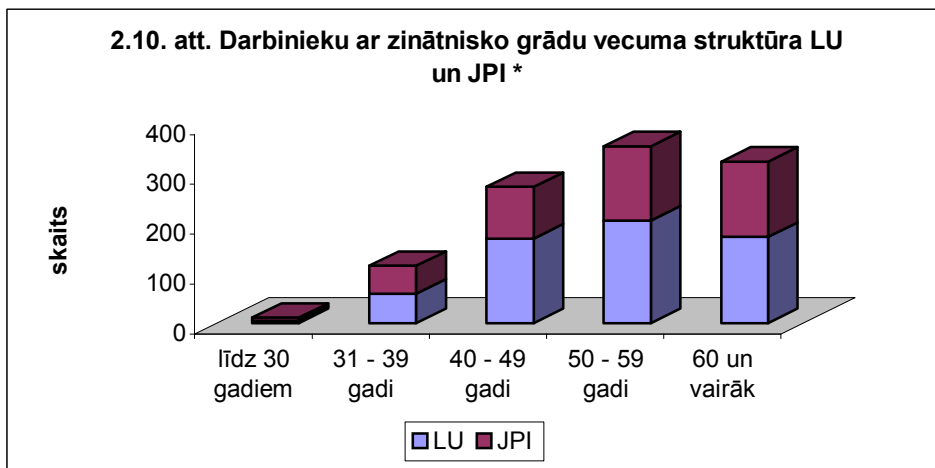
LU (bez JPI) akadēmiskā personāla pamatdarbā sadalījums pēc vecuma

	Pavisam	(%)	t.sk. sievietes	t.sk. sievietes katrā vecuma grupā (%)
līdz 30 gadiem	52	6.5	32	61.5
30-39.gadiem	143	17.7	99	69.2
40-49.gadiem	200	24.8	115	57.5
50-59.gadiem	232	28.8	125	53.9
Vairāk par 60.gadiem	179	22.2	69	38.6
<i>KOPĀ</i>	<i>806</i>	<i>100.0</i>	<i>440</i>	

Arī JPI zinātnisko darbinieku vecuma struktūra ir līdzīga (2.9. att.).

Tāpat arī darbinieku ar zinātnisko grādu visvairāk ir vecumā no 50 – 59 gadiem (33 %), nedaudz mazāk vecuma grupā no 60 un vairāk (30 %) , kā arī 40 – 49 gadiem (25 %). Ievērojami mazāk darbinieku ar zinātnisko grādu ir vecumā no 31 – 39 gadiem (11 %), bet darbinieki ar zinātnisko grādu vecumā līdz 30 gadiem sastāda tikai 1 % no visiem LU un JPI zinātniskajiem darbiniekiem (2.10. att.).

(* Pēc datiem CSP)